

Haarlem, 18 oktober 2019

Beste ouders,

Deze taalbrief geeft u ideeën voor woordenschat en rekenen die u thuis kunt doen. Regelmatig aandacht besteden aan woordenschat en getalbegrip (dat komt voor het echte rekenen) is erg belangrijk en het kan op een speelse manier. Elke dag 10 minuten is genoeg. Verder is het belangrijk dat u elke dag 10 minuten voorleest.

U krijgt van ons elke maand een themabrief met speelse activiteiten op het gebied van taal en rekenen die u met uw kind kunt doen om haar of hem te helpen in haar of zijn ontwikkeling.

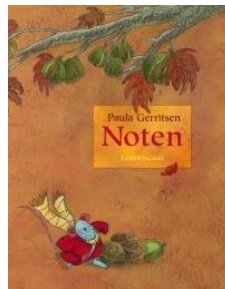
Deze week zijn we begonnen met het thema Herfst. We volgen het seizoen waar de mooie herfstkleuren tevoorschijn komen en het seizoen waarin het flink kan waaien en regenen. Waar de bladeren van de bomen waaien en de vruchten in het bos te vinden zijn. Een seizoen om op ontdekkingsstocht te gaan en waar we met de kleuterklassen ook een boswandeling gaan maken. We hebben de volgende letters nu aangeboden de M, OO, K en de komende week komt daar nog de A bij. U kunt ons na schooltijd vragen stellen over deze brief. Wij kunnen u altijd helpen met de oefeningen die u thuis kunt doen met uw kind.

Begrippen van taal

Het is het handigst als u met uw kind naar de bibliotheek gaat. U kunt daar gratis allerlei boekjes lenen.

We praten over geluiden (harde, zachte en enge) maar soms hoor je niets. We praten natuurlijk ook over de herfst! Wat zien we en kunnen we herfst woorden in klankgroepen klappen? Bijvoorbeeld ka-stan-je (3) ei-keel (2) of pad-de-stoel (3), den-nen-ap-pel (4) mos (1). U kunt plaatjes van de woorden neerleggen en u kunt het juiste plaatje laten kiezen wanneer u de woorden klapt. In de klas maken we een vertelafel van "de Gruffalo" zo kunnen kinderen het verhaal ook makkelijk navertellen.

Voorlezen: wilt u een boekje uitzoeken dat gaat over 'de herfst'? Hierbij wat tips..

"**Het is herfst**" (Rotraut Susanne Berner) een prachtig kijk en zoekboek om de woordenschat van uw kind te vergroten en heerlijk om te bekijken. Zo veel te ontdekken in dit prachtige herfstkijkboek! Tientallen personages beleven grote en kleine avonturen in een herfstig landschap Na de winter, de lente en de zomer wordt het ook herfst in de kijkboeken. Het stadsfeest is een mix van dans en muziek en in het cultureel centrum is er een pompoenwedstrijd. De kinderen wijden hun nieuwe school in met een grote lampionnoptocht. Rotraut Susanne Berner vertelt ook nu weer talloze verhalen: over ganzen en oude bekenden, over huwelijksreizen of over de terugkeer van een vermist huisdier.

“Met de herfstwind mee” (Anne Möller) In de herfst dwarrelen tien verkleurde wilgenblaadjes van de boom. Dit prentenboek laat zien wat er met elk van hen gebeurt. Dit is heel divers: een eekhoorn neemt er eentje mee naar zijn nest, een vrouw gebruikt een ander blaadje als notitieblaadje, eentje wordt er op een lampion geplakt en ga zo maar door. Het laatste wordt door een worm de grond in getrokken en dient in de lente tot voedsel voor de nieuwe blaadjes aan de wilg. De tekeningen zijn subtiel en sfeervol: op de eerste prent roept een vlucht ganzen vanzelf het idee van herfst op en op de laatste zie je de zwaluwen arriveren. De natuurscènes zijn ook verrassend (een blaadje als zeil op een notendopbootje) en de planten en dieren worden accuraat en herkenbaar weergegeven. De illustraties zijn vaak als collage opgebouwd en getuigen van een grote kennis van en liefde voor de natuur. Kinderen die in de natuur geïnteresseerd zullen zeker met plezier in dit boek kijken. Als toegift vinden ze achteraan nog de werkbeschrijving van het notendopbootje.

“Noten” (Paula Gerritsen) Hoog in het duin heeft Muis haar hol gemaakt. Ze kijkt uit over de akkers, weilanden en boerderijen en heel in de verte ziet ze de notenboom. Als het herfst wordt besluit Muis dat het tijd is om noten te verzamelen. Ze trekt haar jas met grote zakken aan en gaat op weg. Onderweg komt Muis allerlei dieren tegen die haar waarschuwen om terug te gaan voor de storm losbarst, maar Muis luistert niet. Precies op het moment dat het keihard begint te waaien bereikt Muis de notenboom. Moe van de reis verstopt ze zich in een holletje en valt in slaap. Als ze wakker wordt, doet Muis een treurige ontdekking: alle noten zijn verdwenen. Verdrietig sjokt ze terug naar haar huisje in het duin. Daar wacht haar een grote verrassing, want waar zijn de noten naartoe gewaaid...? Precies!

“Plets, Plets, Plats” (Rianne Visser) Het is herfst in het bos van eekhoorn, vogel en muisje. De wind waait... Hoei, hoei, hoei, de muis ritselt – maar wat is dat?! Plets, plets, plats! Het is een jongetje dat door de plassen spettert. Hij zoekt kastanjes, eikels, nootjes en bladeren en neemt ze mee naar huis. Wat zou hij ermee doen? Eet hij ze op? Maakt hij er een nestje van? Of maakt hij kunst? De dieren gaan op onderzoek uit. Kunnen zij dat ook? In dit prachtig verzorgde, gebonden prentenboek kunnen de dieren praten en denken als mensen. Hun houdingen en grappige gezichtsuitdrukkingen spreken boekdelen: ze zijn erg expressief.

Dit zijn wat voorbeelden. Er zijn heel veel, ook digitale, boeken over de herfst te vinden.

Tip 1: Dieren maken allerlei geluiden. Bezoek eens een kinderboerderij of een dierentuin en luister maar eens wat je allemaal hoort. Ook leuk om heel stil te worden in je eigen huis, wat hoor je dan allemaal en waar komt het vandaan?

Tip 2: Natuurlijk is het leuk om naar een bos te gaan. Kijk maar eens naar dikke en dunne bomen of een breed of smal bospaadje. Het is bijzonder om met kinderen de boomstam op te meten: hoeveel kinderen en ouders zijn er nodig om de boom te omarmen/te meten? Zo kun je ook ontdekken dat elke boom een andere boomschors heeft!

Tip 3: Straks in de herfstvakantie is het extra leuk om een heerlijke herfstwandeling in het bos in de omgeving van Haarlem te maken. Zoals: in Elswout, Koningshof of Middenduin of de Kennemerduinen met een interessant bezoekerscentrum. Adres: Zeeweg 12, Overveen, de toegang is gratis. Kijk op <https://www.natuurmonumenten.nl/kinderen> voor meer ideeën.

Woorden die bij het thema “herfst” worden gebruikt, zijn:

het geluid, het lawaai, het onweer, de donder, de bliksem, de regen, de regenbui, de wind, aandoen, dichtdoen, fluisteren, fluiten, klappen, opendoen, passen (ergens in), schreeuwen, schrikken, schudden, stampen (met je voeten), uitdoen (licht), achter, bang, eng, meeste, minste, onder, op, voor, ritselen, dwarrelen, de eekhoorn, de egel, de paddenstoel enz.

Rekenen:

Ook buiten kun je heerlijk rekenspelletjes doen. Wat is de dikste of dunste boom? Meet de boom maar eens op met je armen! Ren of loop naar de vijfde of zesde boom! Wie is het eerste en de laatste? Als je mooie bladeren of kastanjes gevonden hebt kun je met een dobbelsteen ook een spelletje doen. Schrijf een cijfer van 1 t/m 10 op een blaadje, gooi met de dobbelsteen en leg het aantal wat je gegooit hebt met bladeren/kastanjes op tafel. Is dat meer of minder dan het cijfer wat je opgeschreven hebt? Kun je bladeren erbij leggen of moet je bladeren eraf halen?

En natuurlijk kunt u knutselen met de vruchten die in het bos gevonden zijn. Voor leuke inspiratie kijk eens op:

<https://www.goodgirlscompany.nl/herfstknutsels-de-leukste-herfst-knutselinspiratie/>